

ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΕ Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 2026

Σταθερή ανάπτυξη με... μαγιά 800 εκατ. για το 2027

Γράφει ο
Κωνσταντίνος Δαυλός

Με ξεκάθαρο μήνυμα δημοσιονομικής σταθερότητας αλλά και προοπτικές για νέες παρεμβάσεις από το 2027, κατατέθηκε στη Βουλή ο προϋπολογισμός του 2026 από τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κυριάκο Πιερρακάκη και τον υφυπουργό Θάνο Πειραλιό. Η κυβέρνηση εισέρχεται στη νέα χρονιά με ένα «μαξιλάρι» ύψους 800 εκατ. ευρώ -που προκύπτει από τις επιδόσεις του 2025- και θα είναι η βάση για νέα μέτρα στήριξης των πιο ευάλωτων από το 2027. Για το 2026, ωστόσο, όπως διαμνύεται από το οικονομικό επιτελείο, δεν υπάρχει επιπλέον δημοσιονομικός χώρος για πρόσθετα μέτρα πέραν όσων έχουν ήδη ανακοινωθεί.

Στη συνέντευξη Τύπου που παραχωρήθηκε μετά την καιάθεση του προϋπολογισμού, ο Κυριάκος Πιερρακάκης επιβεβαίωσε διά της απάντησής του ότι θα είναι υποψήφιος για την προεδρία του Eurogroup, τονίζοντας ότι «είναι εξαιρετικά τιμητικό για την Ελλάδα ότι δέκα χρόνια μετά ενός ρίσκου που παραλίγο να φύγουμε από το ευρώ αναδειχθεί το όνομά της ως μιας υποψήφιας χώρας για την προεδρία ενός τόσο σημαντικού ευρωπαϊκού θεσμού». Έσπευσε πάντως να συμπληρώσει ότι «οποιαδήποτε άλλη συζήτηση είναι εξαιρετικά πρόωπη», καθώς θα υπάρξουν διαδικασίες, αρχαιρεσίες και διαβουλεύσεις τόσο στο Eurogroup σε επίπεδο υπουργών Οικονομικών όσο και εντός του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Μέχρι τότε, τόνισε ότι παραμένει προσηλωμένος στην εκτέλεση του προϋπολογισμού και στην ατζέντα των μειοψηφισμένων της ελληνικής οικονομίας.

Παραμένει διπλάσια σε σχέση με την Ευρωζώνη για έκτη συνεχή χρονιά, με ορίζοντα νέων παρεμβάσεων από το μεθεπόμενο έτος και φόντο τη συζήτηση για την υποψηφιότητα Πιερρακάκη στο Eurogroup

Η αποτύπωση των μέτρων

Το σύνολο των παρεμβάσεων που επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό του 2026 ανέρχεται σε 2,4 δισ. ευρώ, περιλαμβάνοντας μέτρα που θεσμοθετήθηκαν μέσα στη χρονιά που τρέχει αλλά παραμένουν ενεργά, όπως η επιδότηση ενοικίου έως το τέλος Νοεμβρίου, το ετήσιο επίδομα των 250 ευρώ για χαμηλο-συνταξιούχους, καθώς και μια σειρά παρεμβάσεων στην Υγεία, την ασφάλιση και την ενίσχυση των ενστέλων. Το συνολικό δημοσιονομικό βάρος των μέτρων που θα βρίσκονται σε πλήρη εφαρμογή το 2027 εκτιμάται ότι θα φτάσει τα 5,94 δισ. ευρώ, αποτυπώνοντας τον πολυετή χαρακτήρα των αλλαγών που έχουν ήδη δρομολογηθεί.

Για το 2026, η μεγάλη φορολογική μεταρρύθμιση, με έμφαση στις οικογένειες, στους νέους και στη μεσαία τάξη, έχει δημοσιονομικό αντίκτυπο 1,218 δισ. ευρώ. Το σχέδιο περιλαμβάνει ακόμη τη σταδιακή κατάργηση του ΕΝΦΙΑ σε μικρούς οικισμούς έως 1.500 κατοίκους, τη μείωση του ΦΠΑ σε νησιά του Βόρειου Αιγαίου και της Δωδεκανήσου, την αναμόρφωση των εκμηρίων και σειρά νέων μισθολογικών ρυθμίσεων σε Ενοπλές Δυνάμεις, Σώματα Ασφαλείας, ΥΠΕΣ και σωφρονιστικά καταστάματα.

Επενδύσεις και βασικά μεγέθη

Οι μακροοικονομικές προβλέψεις που συνοδεύουν τον προϋπολογισμό σκιαγραφούν μια οικονομία που συνεχίζει να υπεραποδίδει σε σχέση με την Ευρωζώνη. Η ανάπτυξη εκτιμάται στο 2,4% για το 2026, έναντι 1,2% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, ενώ ο πληθωρισμός αναμένεται να αποκλιμακωθεί στο 2,2%. Σημαντική είναι και η πρόβλεψη για την ανεργία, που αναμένεται να υποχωρήσει περαιτέρω στο 8,6%, χαμηλότερο επίπεδο από το 2008.

Στο μέτωπο των δημοσιονομικών, το πρωτογενές πλεόνασμα για το 2025 αναμένεται στο 3,7% του ΑΕΠ, για να ακολουθήσει μικρότερη επίδοση 2,8% το 2026. Το δημόσιο χρέος συνεχίζει την πορεία αποκλιμάκωσης και προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 138,2% του ΑΕΠ -το χαμηλότερο επίπεδο από το 2010- και να πέσει κάτω από το 120% έως το 2029.

Συστατικό της αναπτυξιακής στόχευσης αποτελεί και το ευρύ πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων. Το 2026 αναμένεται να εκτοξευθούν στο 16,7 δισ. ευρώ, από 14,6 δισ. ευρώ το 2025, συμβάλλοντας καθαριστικά στην αύξηση του ρυθμού των επενδύσεων, που προβλέπεται να φτάσει στο εντυπωσιακό 10,2%. Το ποσοστό επενδύσεων προς ΑΕΠ θα ενισχυθεί στο 17,7%, έναντι 16,4% το 2025, πολύ υψηλότερα από τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Με τον προϋπολογισμό του 2026, η κυβέρνηση επιδιώκει να κερδίσει ένα δύσκολο στοίχημα: να διατηρήσει την αναπτυξιακή δυναμική χωρίς να διακινδυνεύσει τη δημοσιονομική ισορροπία και μάλιστα μετά το τέλος των ευρωπαϊκών κονδυλίων.

Νέος «κουμπαράς» δανείων έως 5 δισ. ευρώ για μικρομεσαίες

Θα χορηγηθούν από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα
με αδιάθετα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης

Νέες πηγές ρευστότητας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) θα εξασφαλίσει η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ) στο αμέσως επόμενο διάστημα, καθώς θα «προκαδοτηθεί» με 2 δισ. ευρώ από τα κονδύλια του δανειακού σκέλους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ).

Του Σταμάτη Ζησιμού
szstias@naftemporiki.gr

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ, λίγους μήνες πριν κλείσει το πρόγραμμα (Αύγουστος 2026) και με δεδομένο ότι οι χορηγήσεις δανείων στις επιχειρήσεις από τις εμπορικές τράπεζες υστερούν, το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών θα μεταβιβάσει στην ΕΑΤ 2 δισ. ευρώ του δανειακού σκέλους για τη χρηματοδότηση των ΜμΕ.

Η σχετική ανακοίνωση έγινε, χθες, από τον αρμόδιο αναπληρωτή υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκο Παπαθανάσιο, ο οποίος διόρισε ραδιοφωνικά τη συνέντευξη στον σταθμό 9.84. Η μεταφορά των κονδυλίων φαίνεται να είναι συμφωνημένη με τις κοινοτικές αρχές και, με τον τρόπο αυτόν, η Ελλάδα πετυχαίνει δύο στόχους: και την απορρόφηση μεγαλύτερου ποσοστού δανείων από το ΤΑΑ, αλλά και εξεύρεση φθηνής ρευστότητας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Και μόχλευση

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα 2 δισ. ευρώ που θα μεταφερθούν στην ΕΑΤ από το Ταμείο Ανάκαμψης θα δημιουργήσουν ένα χαρτοφυλάκιο δανείων συνολικού ύψους 5 δισ. ευρώ, καθώς θα συμπεριληφθεί και η μόχλευση των εμπορικών και συνεργειοτικών τραπεζών. Υπενθυμίζουμε ότι, στα κοινά χρηματοδοτικά εργαλεία ΕΑΤ και τραπεζών, η πρώτη συμμετέχει με το 40% των κεφαλαίων και οι δεύτερες με το υπόλοιπο 60%.

Η παραπάνω «κίνηση» θα ανακοινωθεί σύντομα, όταν η Ελλάδα λάβει και υποψήφιο «πράσινο φως» της Κομισιόν επί του αναθεωρημένου εθνικού σχεδίου «Ελλάδα 2.0».

Όπως ανέφερε ο κ. Παπαθανάσιος, με την κίνηση αυτή, θα ξεκλειδώσει αισιόστοιχά ένα τριπλό αίτημα δόσεων μέσα στον Δεκέμβριο, εξηγώντας ότι θα είναι επιπλέον υποβολή αιτήματος για δύο δόσεις δανείων (το έκτο αίτημα που αρχικά είχε ορισθεί για το καλοκαίρι αλλά και το προγραμματισμένο για εντός του έτους έβδομο αίτημα). Μαζί με τα παραπάνω αιτήματα θα υποβληθεί, όπως είπε ο κ. Παπαθανάσιος, και το έβδομο αίτημα στο σκέλος των επενδύσεων.

Ο ίδιος ανέφερε ότι, εντός του Δεκεμβρίου, θα εκταμιευθεί και το ποσό των 2,1 δισ. ευρώ του έκτου αιτήματος πληρωμής από το σκέλος των επικορηγήσεων, το οποίο έχει εγκριθεί από τις κοινοτικές αρχές.

Για άλλη μια φορά ο κ. Παπαθανάσιος επισημάνει βέβαιος ότι δεν πρόκειται να χαθεί ούτε ένα ευρώ από το σκέλος των επικορηγήσεων, καθώς τα έργα που δεν

■ Στα κοινά χρηματοδοτικά εργαλεία ΕΑΤ και τραπεζών, η πρώτη συμμετέχει με το 40% των κεφαλαίων και οι δεύτερες με το υπόλοιπο 60%.

είναι εφικτά να ολοκληρωθούν εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, θα αντικατασταθούν, όπως προβλέπεται στο αναθεωρημένο σχέδιο, από επενδύσεις οι οποίες είναι αναγκαίες βέβαιο ότι θα πραγματοποιηθούν έως το τέλος του προγράμματος.

Επέκταση προγραμμάτων

Η αξία των έργων που αντικαθίστανται, προκειμένου να μην χαθούν πόροι από το ΤΑΑ, ανέρχεται μεταξύ 800-900 εκατ. ευρώ. Ειδικότερα, στην πρόταση αναθεώρησης του Εθνικού Σχεδίου «Ελλάδα 2.0» περιλαμβάνεται η επέκταση προγραμμάτων, όπως

το «Hologram», το Antinero και το gigabit voucher. Ωστόσο, εκτός χρηματοδότησης θα μείνουν τα έργα ΣΔΙΤ αρθρευτικών δικτύων, το πρόγραμμα «Απόλλων», που αφορά τη δημιουργία ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών, και οι επενδύσεις αποθήκευσης ενέργειας.

Τα έργα αυτά θα χρηματοδοτηθούν είτε από το ΕΣΠΑ ή άλλα κοινοτικά προγράμματα είτε από εθνικούς πόρους.

Αξίζει να αναφερθεί ότι, λόγω της απόσυρσης των επενδύσεων αποθήκευσης ενέργειας, αυξήθηκε κατά σχεδόν 440 εκατ. ευρώ ο προϋπολογισμός των προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας και, ως εκ τούτου, επιτυγχάνεται η χρηματοδότηση όλων των αιτήσεων για το Πρόγραμμα «Αλλάζω σύστημα θέρμανσης και θερμοσιφωνών».

Επίσης, με το αναθεωρημένο σχέδιο, προβλέπεται η χρηματοδότηση έργων που υλοποιούνται

από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης τόσο στον τομέα της οδικής ασφάλειας όσο και στον κρίσιμο τομέα της επέμβασης λιμνών.

Στις επικορηγήσεις

Έως και σήμερα, στο σκέλος των επικορηγήσεων, που οι μάλιστα τοις προγράμματος τα ποσά ανέρχονται στα 18,3 δισ. ευρώ, έχουν ενταχθεί 835 έργα, προϋπολογισμού 25 δισ. ευρώ, με τις πληρωμές να αγγίζουν το 45%. Φτάνοντας τα 11,35 δισ. ευρώ, συνολικά, με την επικείμενη εκταμίευση της έκτης δόσης των 2,1 δισ. ευρώ από το σκέλος των επικορηγήσεων, η Ελλάδα θα έχει εισπράξει συνολικά 23,4 δισ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 65% των συνολικών πόρων του προγράμματος. Παρόλα αυτά, θα έχει ολοκληρωθεί και το 48% των οροστίμων, τα στιγμή που στον μέσο όρο της Ε.Ε. η ολοκλήρωση των οροστίμων είναι στο 40%.

Στα δάνεια

Στο σκέλος των δανείων, όπου ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 17,7 δισ. ευρώ, έχουν οριζοθετηθεί 535 δάνεια, εκ των οποίων το 55% αφορά ΜμΕ και η απορρόφηση ανέρχεται στα 7,74 δισ. ευρώ.

Πάντως, έως το τέλος του προγράμματος, τον Αύγουστο του 2026, η Ελλάδα θα πρέπει να καλύψει άλλα 194 ορόσημα. Υπενθυμίζουμε, για την υποβολή του εβδομήντου αιτήματος, ύψους 3,5 δισ. ευρώ, εκ των οποίων το 1,7 δισ. ευρώ αφορά επικορηγήσεις και το 1,8 δισ. ευρώ δάνεια που προγραμματίζεται να κατατεθούν έως το τέλος του έτους, θα πρέπει να υλοποιηθούν 28 ορόσημα.

Επίσης, για το επόμενο έτος ο προγραμματισμός των αιτημάτων πληρωμής έχει ως εξής: Το όγδοο αίτημα πληρωμής, που αναμένεται το α' τρίμηνο, αφορά συνολικά 1,87 δισ. ευρώ, εκ του οποίου το 1,5 δισ. ευρώ είναι επικορηγήσεις και 370 εκατ. ευρώ δάνεια με την υλοποίηση 36 οροστίμων. ενώ το ένατο και τελευταίο αίτημα θα υποβληθεί το 2ο τρίμηνο και θα εκταμιευθεί συνολικά 5,4 δισ. ευρώ, με τα 3 δισ. ευρώ να είναι επικορηγήσεις και τα 2,4 δισ. ευρώ δάνεια. Πάντως, τα τελευταία αίτημα συνοδεύεται με την υλοποίηση 130 οροστίμων, στο 40%.

Νίκος Παπαθανάσιος: Δεν πρόκειται να χαθεί ούτε ένα ευρώ από το σκέλος των επικορηγήσεων.

Με το νέο πρόγραμμα, η Ελλάδα πετυχαίνει την απορρόφηση μεγαλύτερου ποσοστού δανείων από το ΤΑΑ, αλλά και εξεύρεση φθηνής ρευστότητας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Στρατηγικά roadshows ενισχύουν τη θέση ελληνικών ομίλων

ΣΕΙΡΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ ΣΕ ΚΟΡΥΦΑΙΑ ΦΟΡΑ ΜΕ FUNDS ΣΕ ΛΟΝΔΙΝΟ, ΠΡΑΓΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ, ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΣ ΘΕΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Αντίδοτο στην επιβάρυνση του επενδυτικού κλίματος στις διεθνείς αγορές, η επιθετική εξωστρέφεια που επιδεικνύουν οι διοικήσεις αρκετών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η αρχική βεβαιότητα για νέα μείωση επιτοκίων από τη Fed, που σταδιακά έγινε επιφυλακτικότητα, αβεβαιότητα, είναι η αφορμή για την αλλαγή στάσης κυρίως των traders στη Wall Street με συνέπεια το ελεγχόμενο «ξεφούσκωμα» των θηριωδών αποτιμήσεων κολλοσσών Τεχνητής Νοημοσύνης.

Από το 95,5% πιθανότητες για ακόμη ένα cut των 25 μ.β. στα βασικά επιτόκια πριν από έναν μήνα, στο 62,9% αρχές της προηγούμενης και 52% στο τέλος της. Σε αυτό το διεθνές περιβάλλον, οι επιτελείς τραπεζών, επιχειρηματικών ομίλων αλλά και μεσαίας δυναμικότητας εταιριών ετοιμάζονται για κύκλους παρουσιάσεων σε διαχειριστές ξένων funds. Αρχή γίνεται σήμερα (Παρασκευή) -με επίκεντρο το European Financials Conference της JPMC- στο Λονδίνο, όπου θα συμμετάσχουν οι διοικήσεις και των τεσσάρων συστημικών τραπεζών. Στο EFC θα παραστεί (με φυσική παρουσία) ο επικεφαλής του ομίλου Jamie Dimon, ενώ από ελληνικής πλευράς, πέραν των τραπεζών, προεργασία έχει γίνει από το ελληνικό τμήμα της JPMC, με τον Στέλιο Παπαδόπουλο και την ομάδα του. Οι τραπεζικοί είναι στο Λονδίνο με επιπλέον τρία «χαρτιά» στις αποσκευές τους, την αναβάθμιση του αξιόχρεου της ελληνικής οικονομίας -σε BBB- από τον Οίκο Fitch, την πρόβλεψη της Κομισιόν για ανάπτυξη 2,2% το 2026 και την έκθεση της Morgan Stanley, με τον εύγλωττο τίτλο «Στην κορυφή του Ολύμπου και το 2026 η Ελλάδα». Εάν προστεθεί και η προοπτική του Athens Euronext, μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας πρότασης, συμπληρώνεται «καρέ».

Ακολουθεί η συμμετοχή στο συνέδριο της Wood & Co, όπου το εγχώριο banking έχει ανελλιπώς παρουσία. Στις 2-5 Δεκεμβρίου το Wood's Winter Wonderland EMEA Conference στην Πράγα και μετά πάλι πίσω στο Λονδίνο, για την παρουσίαση της EXAE (με τη Morgan Stanley). Λογικά θα είναι και

το τελευταίο ως EXAE/ Morgan Stanley, καθώς από αρχές του 2026 θα συμμετέχει σε συνέδρια του Euronext (ως Athens Euronext). Στις 8 Δεκεμβρίου διοργανώνεται η ημερίδα της Capital Link (9/12), στη Νέα Υόρκη. Με τα μέχρι τώρα στοιχεία (συμμετοχής) στον... καθιερωτικό ναύ του κεφαλαίου θα παραστούν ΔΑΑ «Ελευθέριος Βενιζέλος», ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ΔΕΗ, HelleniQ Energy, Metten Energy & Metals, Viohalco, Lamda Development, Alter Ego Media, ΕΥΔΑΠ, Dimand και από τον τραπεζικό κλάδο πέραν των τεσσάρων συστημικών και η Credia Bank. Για τη Νέα Υόρκη συμμετοχή/παρουσία θα έχουν και επιτελείς εγχώριων χρηματιστηριακών (με τα private investing sectors τους). Παράλληλα, αύριο είναι το Capital Markets Day του Ομίλου ΔΕΗ στο Λονδίνο, ενώ την προσεχή Δευτέρα η «εντός έδρας» ημερίδα της EXAE για τα mid caps. Συμμετοχή έχουν δηλώσει ΑΔΜΗΕ, Alter Ego Media, Alumil, Austria Card, AVAX, BriQ, Dimand, Eu-

ρωπη Holdings, Fais, Ideal Holdings, Noval Property, Lavipharm, KPI KPI, Πλαστικά Κρήτης, Πλαστικά Θράκης, Trade Estates, Trastor, Profile και Premia. Επιπλέον, οι διοικήσεις των εισηγμένων έχουν ως συγκριτικό πλεονέκτημα την πολύ καλή εικόνα των μέχρι στιγμής αποτελεσμάτων ενναμηνίου/τρίτου τριμήνου. Δεδομένου ότι λόγω της μείωσης των ευρωπαϊκών επιτοκίων τα κέρδη των τραπεζών είναι λίγο

χαμηλότερα, εξέλιξη αναμενόμενη για αναλυτές και επενδυτές. Πρακτικά η κερδοφορία των εισηγμένων που έχουν δημοσιεύσει μεγέθη φτάνει στα 5,42 δισ., από 5,58 δισ. το αντίστοιχο διάστημα του 2024, μείωση μόλις 2,9% μικρότερη απ' ό,τι αρχικά αναμενόταν.

Χρονιά ρεκόρ και σε ό,τι αφορά στη διανομή κερδών, καθώς μέχρι τώρα (μερίσματα, επιστροφές κεφαλαίου) ανέρχονται σε 5,726 δισ., πάνω και από το 2007, τότε είχαν διανεμηθεί 5,421 δισ. ευρώ (αλλά με περισσότερες τράπεζες και επιχειρήσεις). Με αυτά τα δεδομένα, η μέση μερισματική απόδοση ξεπερνά το 4% -στο 4,15%- απόδοση, που υπερβαίνει τα επιτόκια των προθεσμιακών τραπεζικών καταθέσεων, των εντόκων γραμματίου του Δημοσίου, αλλά και τα yields των ελληνικών δεκαετιών κρατικών ομολόγων.

Μ.ΓΕΛ.

Αποτελέσματα ενναμηνίου, ισχυρές διανομές και σταθερές αποδόσεις δημιουργούν ευνοϊκό περιβάλλον και επενδυτικό ενδιαφέρον από διεθνείς οργανισμούς

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ακολουθεί η συμμετοχή στο συνέδριο της Wood & Co, όπου το εγχώριο banking έχει ανελλιπώς παρουσία. Στις 2-5 Δεκεμβρίου το Wood's Winter Wonderland EMEA Conference στην Πράγα και μετά πάλι πίσω στο Λονδίνο, για την παρουσίαση της EXAE (με τη Morgan Stanley). Λογικά θα είναι και

Σχέδιο για εισαγωγή 80.000 εργαζομένων από τρίτες χώρες

Μέχρι τώρα ούτε οι μισές μετακλήσεις δεν γίνονται, λόγω γραφειοκρατίας

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Περίπου 80.000 θέσεις για εξαρτιμμένη εργασία, για εποχική απασχόληση, αλλά και για εργασία υψηλής ειδίκευσης πολιτών από τρίτες χώρες στην Ελλάδα, προκειμένου να καλυφθούν τα μεγάλα κενά που διαπιστώνονται στην εγχώρια αγορά εργασίας, θα προβλέψει η νέα Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου που αναμένεται να εγκριθεί πιθανότατα εντός του μηνός.

Πρόκειται για τις λεγόμενες μετακλήσεις εργαζομένων, ο αριθμός των οποίων εγκρίνεται από την ελληνική κυβέρνηση. Τις περισσότερες φορές, βέβαια, το πλήθος των επιτρεπόμενων μετακλήσεων καθορίζεται σε επίπεδο σημαντικά χαμηλότερο σε σχέση με τα αιτήματα που υποβάλλονται από τους εργοδότες. Οπως βέβαια το ίδιο ισχύει και για τον αριθμό των εργαζομένων που εισέρχονται στη χώρα μας και τελικά εργάζονται στις θέσεις για τις οποίες μετακλήθηκαν. Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία των υπουργείων Εξωτερικών και Μεταναστευτικής Πολιτικής, και εν αναμονή της υπογραφής νέας Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου που θα καθορίζει τις εγκρίσεις για το 2026, το 2025 είχαν εγκριθεί 89.290 θέσεις. Παρά δε τις δηλώσεις των εργοδοτών για εκατοντάδες χιλιάδες κενές θέσεις εργασίας, οι αιτήσεις για μετακλήσεις δεν ξεπέρασαν τις 55.000. Ακόμη κι από αυτές δε, οι αποκεντρωμένες διοικήσεις ενέκριναν τις 44.000. Οι θεωρήσεις εισόδου από το υπουργείο Εξωτερικών δεν ξεπέρασαν τις 23.000 μαζί με τις εγκρίσεις αδειών διαμονής από το υπουργείο Μεταναστευτικής. Αν υπολογίσουμε ότι εκκρεμούν αυτήν τη στιγμή άλλες περίπου 11.000 αιτήσεις που έχουν υποβληθεί αλλά δεν έχουν ακόμη εξεταστεί, διαπιστώνει εύκολα κανείς ότι συνολικά καλύφθηκαν ή θα καλυφθούν μόλις τέσσερις στις δέκα αρχικά εγκατεστημένες θέσεις.

Οι λόγοι που από τις αρχικές εγκρίσεις περισσότερες από τις μισές δεν καταλήγουν στην άφιξη ή απασχόληση εργαζομένων είναι πολλοί: οι χρονοβόρες διαδικασίες, ο κατακερματισμός αρμοδιοτήτων σε πολλά υπουργεία, οι καθυστερήσεις σε προξενία, η ασάφεια στα χρονοδιαγράμματα και η βαριά γραφειοκρατία, και τέλος, η αργοιορημένη έγκριση που έχει ως αποτέλεσμα είτε οι υποψήφιοι να επιλέγουν άλλες χώρες με καλύτερους όρους είτε οι επιχει-

Εκτιμάται ότι λείπουν 90.000 εργαζόμενοι στον τουρισμό, 80.000 στη γεωργία, 150.000 σε βιομηχανία, κατασκευές, logistics και χονδρικό εμπόριο και περίπου 12.000 σε υψηλή εξειδίκευση όπως η πληροφορική.

Η ολοκλήρωση μιας μετάκλησης μπορεί να χρειαστεί από έξι έως και οκτώ μήνες, ενώ πολλές φορές δεν πραγματοποιείται ποτέ.

ρήσεις να μην έχουν πλέον τις ίδιες ανάγκες. Υπάρχει σήμερα, για παράδειγμα, κατασκευαστική εταιρεία που συμφώνησε με 40 Ινδούς για να εργαστούν στην Ελλάδα ως χειριστές κλαrik, και όταν τελικά ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες, το έργο είχε ήδη τελειώσει. Με αποτέλεσμα να καλείται τώρα η εταιρεία να πληρώσει και αποζημιώσεις στους μετανάστες, οι οποίοι απέρριψαν άλλες προτάσεις προκειμένου να έρθουν στη χώρα μας...

Σύμφωνα με μελέτη της Work-In-Greece.io, η ολοκλήρωση μιας μετάκλησης μπορεί να χρειαστεί από έξι έως και οκτώ μήνες, ενώ σε ειδικότητες υψηλής εξειδίκευσης έως και το 35% των υποψηφίων τελικά δεν φτάνει στη χώρα,

ειπλόγοντας άλλες ευρωπαϊκές αγορές με ταχύτερες διαδικασίες. Η αβεβαιότητα ως προς τον χρόνο –και συχνά ως προς το αν τελικά θα ολοκληρωθεί η διαδικασία– καθιστά αδύνατο για τις επιχειρήσεις να προγραμματίσουν το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό για την ομαλή λειτουργία τους. Πρόσθετα εμπόδια δημιουργεί η δυσκολία πιστοποίησης επαγγελματιών όπως οι χειριστές μηχανημάτων, αλλά και η μη ορθολογική κατανομή των διαθέσιμων θέσεων ανά ειδικότητα, που συχνά δεν αντανάκλα την πραγματική ζήτηση της αγοράς. Την εικόνα συμπληρώνει η έλλειψη οργανωμένων πρακτικών για δίκαιους, διαφανείς και νόμιμους όρους προσλήψεων (ethical recruitment), που οδηγεί σε αυξημένη παράνομη αποχώρηση εργαζομένων μετά την άφιξή τους. Σε ορισμένους κλάδους, δύο έως τέσσερις στους δέκα εγκαταλείπουν την επιχείρηση μέσα στους πρώτους μήνες, δημιουργώντας νέο κύκλο ελλείψεων.

Πού λείπουν

Οι μεγαλύτερες ελλείψεις στη χώρα μας καταγράφονται σε θέσεις χαμηλής, με-

σαίας και υψηλής εξειδίκευσης: εργάτες γης, προσωπικό καθαριότητας, αιθοηκάριοι, οδηγοί, μάγειρες, καμαριέρες, τεχνικοί ψυκτικοί, ηλεκτρολόγοι, χειριστές μηχανημάτων, υδραυλικοί, αλλά και software engineers, data analysts και στελέχη IT, με τη ζήτηση για εργαζομένους από τρίτες χώρες να αφορά πλέον όλους τους παραγωγικούς κλάδους.

Μάλιστα, η μελέτη της Work-In-Greece.io υπολογίζει πως η μέση προστιθέμενη αξία ανά εργαζόμενο διαμορφώνεται σε περίπου 10.000 ευρώ στον αγροτικό τομέα, 16.500 ευρώ στον τουρισμό, 34.000 ευρώ στο χονδρικό εμπόριο και στα logistics, 58.600 ευρώ στη βιομηχανία και στις κατασκευές και 65.000 έως 90.000 ευρώ σε ειδικότητες πληροφορικής υψηλής εξειδίκευσης. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι κάθε θέση που παραμένει κενή, συνεπάγεται αντίστοιχη απώλεια για την επιχείρηση και το ΑΕΠ, με τις συνολικές επιπτώσεις να αυξάνονται σοβαρά όταν οι ανάγκες ξεπερνούν τις δεκάδες χιλιάδες.

Τουλάχιστον 300.000

Συνολικά, με βάση τις πραγματικές ανάγκες –90.000 θέσεις στον τουρισμό, 80.000 στη γεωργία, 150.000 σε βιομηχανία, κατασκευές, logistics και χονδρικό εμπόριο και περίπου 12.000 σε υψηλή εξειδίκευση όπως η πληροφορική– η αιώλεια παραγωγή εκτιμάται σε 7,6 δισ. ευρώ, με εύρος που φθάνει στα 9 δισ. σε δυσμενέστερα σενάρια για μεγαλύτερα κενά. Παράγοντες της αγοράς εισηγούνται επίσης ότι το δημογραφικό πρόβλημα θα ενισχύσει ακόμη περισσότερο τις ανάγκες των επόμενων ετών, καθώς η γήρανση του πληθυσμού και η μείωση του ενεργού εργατικού δυναμικού θα αυξήσουν τη ζήτηση για εργαζομένους από τρίτες χώρες σε όλους τους κλάδους.

Τα συναρμόδια υπουργεία πάντως, με επικεφαλής το υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής, προωθούν αλλαγές στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο, με στόχο τη δημιουργία ενός συστήματος μετάκλησης γρήγορο, προβλέψιμο και αποτελεσματικό, ενώ σημαντική θεωρείται πως θα είναι και η πιο ενεργή εμπλοκή των εταιρειών προσωρινής απασχόλησης που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας. Τέλος, ιδιαίτερη προτεραιότητα θα γίνει για ενεργοποίηση διακρατικών συμφωνιών, όπως για παράδειγμα αυτή με την Αίγυπτο.

Αποκρίσεις σε άλλα λόγια, το πολιτικό σύστημα, οι υπηρεσίες, οι οργανισμοί που αντανακλούν στα όφρα των κρίσεων μας. Σαφώς, το πρόβλημα υπάρχει, όπως προς τον Λεωνίδα, υπήρχαν τότε χιλιάδες, απλώς, όσους απολάμβαναν τις εφέσεις της διατήρησης της αρχαϊκής μορφής. Κι όμως δεν έδωσαν συνάφεις. Όπως ερμηνεύεται, τότε διατήρησαν την αρχαϊκή μορφή, ανιστορικά, τις ψήφισες. Μόνο ο πόντος Λεωνίδα υπήρχαν τότε εφέσεις, ανιστορικά, τότε, κατά τις εφέσεις, διατηρήσει τη μορφή. Μόνο στην Ελλάδα εφέσεις, ανιστορικά, και κρατική μορφή, το Μεσοποταμικό, χωρίς, η οργάνωση, το μέλλον. Αναπόφευκτα, ακόμη, την επιρροή, ενώ τότε, χωρίς, έδωσαν, πάλι, τα τοπικά, αρνητικά, ανιστορικά, δύναμη, από τις λυσες. Βέβαια, ανιστορικά.